

Többször vagy egyszer használatos műtéti „textíliák”?

A darab/költség-szemlélet tévutakra visz

A műtéti textíliák területén napjainkban fellelhető előítéletek igen makacsok. Mint például az a vélemény, hogy a többször használatosak drágábbak az egyszer használatosaknál. Dr. Wilfried von Eiff, a Kórház-üzemeltetési Centrum professzora cikkében (Textil/Leasing – Spezial) azonban óv bennünket attól, hogy a kortét az almával vessük össze. Összehasonlításakor olyan termékeket kell egymással szembeállítanunk, amelyek azonos minőségi és felhasználhatósági igényeknek felelnek meg. Így pedig a többször használatos „textília” orrhosszal vezet.

A GAZDASÁGI KÖRNYEZET

Az egészségügyben is érzékelhető növekvő költségoldali megszorítások oda vezetnek, hogy a megkövetelt magas minőséget egyre csökkenő költségekkel kell megvalósítani. Ez a tény erősen hat az intézmények beszerzéseire. Ennek megfelelően a német kórházak üzemeltetőinek többsége beszerzési döntéseit alapvetően az ár alapján hozza meg, és így van ez az egyszer vagy többször használatos termékekről szóló döntéseket esetén is. E mellett azonban azt is figyelembe kell venni, hogy a többször használatos termékek általánosságban környezetbarát és minőségi jelzöt kapnak, az egyszer használatosak olcsóbbként jelennek meg a kórházi köztudatban.

Az ilyen, rövid távú, csak a kiadásokra (out-of-pocket costs) koncentrált szemlélet alapján meghozott döntéseknél tudatosan, vagy a folyamat összefüggéseinek illetve minden költségének hiányos ismerete miatt a költség-hason összefüggések figyelmen kívül maradhatnak.

KÓRHÁZÜZEMELTETÉSI SZEMPONTOK

Mind az egyszer, mind a többször használatos termékek két minőségileg különböző kivitelben elérhetőek, amelyek igénybevételtől függően kerülnek használatba: standard és magas minőségű termékeket különböztetünk meg. Pamut-lepedők és -köpenyek (a DIN EN 13795 számú, biztonsági és teljesítményi követelményeket leszögező szabvány specifikációja alapján) csekély csíratranszfer-gátló képességük miatt sebészeti folyamatoknál már nem alkalmazhatóak.

A beszerzések során gyakran csak a szett-, lepedő- és köpenyárak iránt érdeklődnek a kórházi vezetők, és olyan fontos szempontokat, mint pl. a szett pontos tartalma, a méretek, vagy az adott termékek minősége, az utólagos hulladékmegsemmisítés költsége elhanyagolnak. Ez a tisztán

darab/ár-szemlélet utólag gyakran hibásnak bizonyul, mivel az alternatív termékeknek, és az egyéb költségeknek a folyamatra gyakorolt hatását nem veszi figyelembe. Különösen a műtéti „textíliák” funkcionális hiányosságai vezetnek további anyagfelhasználásokhoz és egyéb, kezdetben nem egyértelmű költségekhez, pl. egy kórházban szerzett fertőzés esetén.

A KÓRHÁZI BELSŐ FOLYAMAT VIZSGÁLATA

Ahhoz, hogy az egyszer, vagy többször használatos termékekről szóló döntés releváns költségeit megismerhessük, sokkal inkább az összkórházi ellátási folyamatokat kell vizsgálnunk, amelyek összefüggésben állnak a teljes költségekkel. A folyamat egyes részei alapján a költségek könnyűszerrel levezethetőek.

A kórházi belső folyamatok a műtéti textíliák jellegétől függetlenül alakulnak, amely az áru szállítótól történő lehívásával kezdődik. Itt azt kell eldönteni, hogy a kórházba történő szállítást a beszállító, vagy a kórház munkatársai végezzék. A beérkezett műtőlepedőket és -köpenyeket a kórház raktározza. Ezután a kórházi belső folyamat lényegi része következik, az operáció. Minden egyes operációhoz a szükséges lepedőket és köpenyeket kiírják a raktárban és a műtőbe viszik és felhasználják azokat. Az operáció után a textíliákat és köpenyeket ártalmatlanítják. A többször használatos termékeket az erre elkülönített zsákokba gyűjtik, és a szolgáltató elszállítja őket, nincs hulladék megsemmisítési költség. Az egyszer használatos anyagokat a kórház a többi műtéti hulladékkal együtt a kommunális hulladékgyűjtés szabályai szerint ártalmatlanítja. A teljes eljárás alatt kötelező a folyamat és a termékek felügyelete.

PÉLDA: A FOLYAMATRA VONATKOZÓ KÖLTSÉGEK TELJES CSÍPÓPROTÉZIS ESETÉN

A Dr. Wilfried von Eiff tanulmányában a kiválasztott klinikákon négy különböző operációt vizsgáltak, és a folyamatok költségeit egyenként elemezték. A teljes csípőprotézis-műtét alapján szeretnénk szemléltetni, milyen költségeket kell a valóságban figyelembe venni.

A teljes csípőprotézis-műtét során viszonylag nagy mennyiségű folyadék szabadul fel, és a textíliák erős mechanikus terhelésnek vannak kitéve. Ezt a tényt szem előtt kell tartani a döntésnél. Először azt az ideális esetet vettük, amely gyakran kiindulópontja a tendereknek. Az alternatív folyamatok összköltségeinek levezetése és szembeállítása

a példaként vett klinikák esetében azt mutatta, hogy az egyenértékű egyszer és többször használatos termékek költségei között alig van különbség. Ennek a véleménynek egy tervezhető textília-ellátási folyamat szolgál alapjául, azaz a takarékos anyagokat a műtét szükségletei szerint készíteték elő, és sem termékhiány, sem fertőzés nem lép fel.

A rejtett költségek figyelembevétele során egyértelművé vált, hogy az egyszer használatos termékek kedvezőtlenebbek a többször használatosaknál, ami különösen az átlagos igénybevétel szegmensében (az EN 13795-nek megfelelően) magas pótlólagos költségekhez vezethet. Ehhez az eredményhez egyrészt az utólag felhasznált többlettermékek, másrészt a műtét megnövekedett használati ideje vezetett.

A szettlisták összehasonlítása egyértelművé teszi, hogy a csípőműtéthez való, alternatív forgalmazók által kínált készletek között jelentős tartalmi különbségek állnak fenn. A részletesebb vizsgálatnál megmutatkozott, hogy az egyszer használatos komponensek száma kevesebb, méreteik kisebbek és a műtét felhasználást nem egy alkalommal ki kell egészíteni.

A műtői felhasználást késleltetheti, hogy az egyszer használatos termékekkel nehezebb bánni, ugyanis kisebb anyagsűrűségük miatt nehezebb a betegre helyezni őket, mint a többször használatos termékeket.

További problémás terület a termékek tépő- és szakítószilárdsága. Egy, az egyszer és többször használatos termékek teljesítményét összehasonlító tanulmány (SAFEC) eredményei azt mutatják, hogy a többször használatos termékek egyértelműen terhelhetőbbek. A sok folyadékot felszabadító műtétek, mint pl. a teljes csípőprotézis folyamán az egyszer használatos termékek alkalmazásakor többletköltségek keletkeznek a műtét erősebb szennyeződése miatt. A vizsgálat kimutatta, hogy a többször használatos termékek a folyadék nagy részét felszívják, míg az egyszer használatosokról leperog és a padlón gyűlik össze. Ezen kívül mind a SAFEC tanulmány, mind a jelen tanulmány keretében folytatott szakértői interjúk arról számolnak be, hogy éppen a kedvezőbb költségű egyszer használatos termékek több morzsálékot, szőszet hagynak maguk után, mint a többször használatosak. Ez viszont szintén magasabb takarítási és karbantartási költségeket jelent.

TERMÉKAJÁNLÁSOK

Összességében az körvonalazódott, hogy két alkalmazási területet kell megkülönböztetnünk: egyfelől a viszony-

lag kevés folyadékkal járó, ill. kevésbé dinamikus műtéteket, ahol a standard termékekre van szükség. Másfelől a sok folyadékkal járó, ill. dinamikus műtéteknél jobb nedvszívó képességű termékeket érdemes használni, hogy megfelelhessünk a minőségi követelményeknek.

ÖSSZEFOGLALÁS

A két alternatívánál keletkező költségek vizsgálata megmutatta, hogy az első látásra egyszerű összehasonlítás, amely az árakon alapul, a rejtett költségek figyelembevétele – különösen a dinamikus műtétek esetén – már sokkal komplexebbé teszi az összehasonlítást. Az egyszer használatos műtét textíliák oldaláról a többlet költségek egyfelől a pótlólagos anyagokból adódnak, amelyeket a műtét során még használni kell, másfelől a műtétfoglaltsági idő meghosszabbodásából, aminek magas utólagos költségei vannak. A nem szakszerű textíliahasználatból fakadó lehetséges fertőzéseket a vizsgálat nem vette figyelembe, mivel közvetlen összefüggés nem mutatható ki, azonban a fertőzésveszélyt az egyes termékek ellen vagy mellett szóló döntésnél számításba kell venni.

A TANULMÁNY EREDMÉNYEI

Az egyszer használatos termékek olcsóbbak és minőségileg éppen megfelelőek. A többször használatosak drágábbak és magasabb minőségűek. Mindkét nézet hibás.

Különösen a szakítószilárdság, folyadékabszorpció és csíragátlás területén kell a többször használatosakat előnyben részesíteni.

A többször használatos műtőtextíliák (lepedők és köpenyek) minőség, kezelhetőség és készenléti költségek tekintetében olyan ellátási színvonalat nyújtanak, amelyet nem minden egyszer használatos magas minőségű termék biztosít.

Az egyszer használatos termékeket az ár alapján beszerző kórházak előnyben részesítik. Ezt az egyszer használatos termékkategóriát tulajdonságait tekintve nem lehet a többször használatos termékek ajánlataival összevetni.

Az egyszer használatos magas minőségű termékeket általában drágábban kínálják, mint a hasonló minőségű többször használatosakat.

A szett-piac a jövőben egyre jobban növekszik. A többször használatos termékek gyártói egyértelműen gyorsabban tudnak a kórházak igényeire reagálni, egy, a kórházra szabott szettet összeállítani.

További információkat kaphat a többször használatos műtét textíliákról:
SALESIANER MIETTEX Mo. Kft. • 1119 Budapest, Nándorfejérvári u. 42-44.
Telefon: 463-7122 • e-mail: gastmed@salesianer.hu